

NAGYKÖRÖS és VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykörösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykörös, IV. ker., Kossuth Lajos-tér 35.</p> <p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér.</p> <p>Felölts szerkesztő és lapfajdos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 10 K, 6 évre 5 K, 1/2 évre 2-50 K</p> <p>VIDÉKEN: Egész évre 12 K, 6 évre 6 K, 1/2 évre 3 K. Egyes szám ára vasárnap 10, hétköznap 4 fillér. Nyitór soronként 50 fillér.</p>
---	---	---

A kárpáti falvakért.

A határvédő ősi bércek feldúlt falvainak felépítése az ellenségcs horádák tiprásától megmentett haza egész társadalmának szent ügye lett, melyet áldozatkész lelkesedésű nemzeti létebe vetett hitének óriás erejével karolt fel a magyar nép. Megmozdult az ország szíve és dobogására megnyit konyhák és paloták ajtaja s megkezdte magasztos vándorlását a haza népének minden kincse: arany és fülér más tömör bástyákba sorakoznak; gyűlnek, germadába halmozódnak a kővek, melyekből dicsőösen kél új életre a Kárpátok sok elpusztult falva, a felvidék új magyara élete.

Hogy ebben az új honfoglalásban, ebban a nemzetépítő munkában vállvetve igyekezettel vesz részt az országnak a tüzhegyek polgári fenntartásában lithon szorgoskodó népe, az csak természetes és egyszerű megnyilatkozása a hálának, mely szíveinket előlítja a határvédő vidék és sokat szenvedett lakói iránt. De hogy azok, akik a fronton vérük hullásával, életükkel őrzik a hazát s halálközelmek forgatagában, dicsőségesen verik vissza az ellen támadásait, a vad tusák között egy lélekzet vételhez jutva, a pihenő

első pillanatában is erre a munkára gondoljanak és drága vérel megszenfelt javukat is erre áldozzák: ez több mint emberi, ez a nemzet örök életébe vetett örök és bizalomnak olyan megnyilatkozása, mely a halhatatlanság fényes egeibe emel, annak világosságát drasztja a küzdő és szenvedő lelkekre...

Olvastunk egy levelet, mely ennek a csodás, földöntúli érzésnek, s ennek a minden poklokban győzelmet arató hatalomnak gyönyörű bizonyítéka. A budapesti 29. népfelkelő gyalogezred II. zászlóaljának tisztikara intézte ezeket az örökké emlékeztetés sorokat Sándor István kecskeméti polgármesterhez, 1000 koronát ajánlvél fel az elpusztult kárpáti falvak felépítésére. A II. zászlóaljban, az olaszhad-szintéren küzdenek, véreznék a mi fiaink közül is sok százan, ott harcolnak a hési tisztikarban Huszár György, Dr. Pesthy János, Huszár László s a többiek. Mintha édes hazai hang csendülne fölünkbe azokból a nemes, hazaszeretettel, teljes, csodálatos errei sorokból, melyek ezt a nagy adományt bejelentik...

Érezzük, hogy nincs szó, amely méltóbban jellemezni tudná e tett nagyságát és jelentőségét, mint maga a levél.

Olvassuk el mindnyájan, hogy

teljék el a szívünk megindult hálával, mélységes hódolattal hőseink iránt s indítlon lángoló hazaszeretettel méltó követésére. Ime, a levél:

„Olvas harctér.

Tábori posta 313. sz.
1915. aug. 9.

Mélyen tisztelt Polgármester!

Harcok multán s újabbak előtt, zászlóaljaim tisztikarában, pihenőn, egy nagy diófa árnyán kapott szárnya és öltött testet az eszme, hogy vérünk hullajása mellett nemes cselekedet volna, ha a tisztikar szintén beállna abba az építő munkába, amelyre a magyar társadalom a felvidéki, hadakulda községek tüzhegyeinek a talpra állításával örök időköz rávisi nevét az emlékezt kövére.

Mi, távol az édes honjáték megcséjűtől, immár több, mint egy esztendeje, annak a boldogító reménykedésnek járjuk a hadak útját, hogy egykor talán megérünk néhányan közülünk ennek a borzalmis kavarodásnak a végét s majd csodálva szemléljük az időt belé győgő tő eredményt. És me! alig takarodott el hazánk kárpáti bércei közül észlekes rémas árnya, a nemzeti társadalmi rétegek már abban a fölemelő hibben rakják le a fölételet falvak és lerombolt községek fundamentum-jait, hogy azokat többé ellenségek láb nem tapodja. A nemzeti lélek e meglevellen ererejt látva, amikor még a vihar jövájában zaga, a költő lelkesedése tolmácsolja leg-

TÁRCA.

A magyar „paraszt”.

Ujlaky Antal fölszisszent napokban Szegeden arra, hogy Rákosi Jenő egykor utóbbi, nagy beszédében a magyar paraszt fölött említi. (A Kárpátok feldúlt tüzhegyeinek újáépítését tárgyalják az ország házában).

Azt mondja Ujlaky, hogy az egész beszéd minden részét magasztos teszi, de egy szót, a paraszt kifejezést törőlni szeretné belőle.

Azaz érvel, hogy amint nincsen jobbágy, nincsen pandur, nincsen garabonciás diák, akként nincsen már paraszt. Például és polgár elnevezés illeti a földműves birtokos elemet, a szegényebb részt pedig kétkézi munkás, vagy pedig szegény ember. Érvel azaz is, hogy a mi földműveseink annyira nem tartják parasztnak magukat, hogy urazák egyémsé, így: „Biczők uram”, „Csamangó ur havá mán?” stb. Sorol is föl példát, bizonyítékokat sokat arra; a magyar paraszt

nem paraszt a szó leicsinylő, sekélyes értelmében.

Ezt az utóbbit bizony mindenki elhúsz. Rákosi Jenő is, aki felel neki következőképen:

Tisztelt szegedi kollégámnak igazja is van, meg nem is. A jobbágyra, pandurra és a garabonciás diákra való hivatkozása egészen hibás. Garabonciás igenis van és lesz mindaddig, amíg a nép hisz benne. Pandur igaz, nincs, mert eltörölték és helyébe tették a csendőrt. Hogy ezt valaki jobbnak találja a pandurmál (persze azokon a romlott föllü képviselőkon kívül, akik a törvényt csinálják róla s kiknek a zsandár volt ebben az utmutatójuk a pandur ellenében). Jobbágy sincsen, mert a jobbágytságot is eltörölték, mint intézményt. De mikor törölték el a parasztot?

Én természetesen nem földművelő népkön kisebbítésre használtam a szót. Ellenkezően, nekem ez a szó drágább, szebb, becsületesebb és magyaráb mindazoknál, amelyek helyébe tolokodtak: a pógárnál is polgárnál is. Ez is oda tartozik, hogy ma már nincs cseléd, hanem személyzet; nincs

mesterember, hanem iparos, nincs mesterlegény, hanem iparosgedés, nincsen inasgyerek, hanem tanonc és így tovább. Az urak közt pedig nincsen tekintetes ur, hanem a leg-alábbvaló a nagyságos. Mert a tanszonyoz leszállt már az alsóbb régiókba.

Mi jó van mind ebben? Jobbak-e iparosaink, mint voltak mesterembereink? Jobb-e a személyzetünk, mint voltak a cselédjeink? Uribb-e, gavalirabb-e a sok nagyságos ur, mint voltak régi jó tekintetes uraink? Bizony e kérdésekre Ujlaky barátomat is elfoghatja a melankólia.

Se nekem, se senkinek nem fog solia eszébe jutni egy szőlőitani a nép emberét: hallja-e paraszt; de ugy se, hogy halja-e pógár. Nyíre nem vagyunk — paraszok. Azt mondjuk, kedves barátom, vagy kedves uram, vagy János gazda, vagy Szekeres szomszéd és így tovább. A paraszt énnekem nem kaszt, nem csúfnev, hanem gyűlő neve a kisgazdáknak, azoknak, akik önálló földműveléssel foglalkoznak. Ezen kívül van a cselédesség, a szelérnép és a pasztornép. Ez utóbbi egy része: a juhász-nép, messze maga alati: évőnek nézi i- fö-

igaziban egyéni érzésünket és hazafias bizalmunkat:

„Csak a zálas fenyves, melyben sasok hának,
Alatt elene szél forogtatának,
És jöhet vihar, világegyerő:
Mosolyogva állja szíaz magyar erő!”

A 29. népfel. gyal. ezr. II. zászlóaljának a tisztikára is hozzá akar járulni ehhez a nemzeti, építő munkához egy tégladarabral: anyagi teltségéhez mérten 1000 (ezer) koronát ajánl föl valamelyik elpusztult község egyik házának a fölépítésére.

S hogy miért mondjuk ezt éppen Kecskemét város polgármesterének, annak oly könnyű és természetes a nyílja. Ezredünk eredeti teltségének és tisztikárának a zömét az alföldi, három nagy magyar város: Kecskemét, Nagykőrös és Cegléd szolgáltatta s a nemzet e három kiváló, anyagi és erkölcsi erőforrásának mintegy a képviselője Kecskemét avval a meleg együttérzéssel, amellyel ezredünk miközött elelőli fogva érdeklődő szeretettel kíséri, amellyel a tél folyamán általában hozta a maga s a szomszédos városok szeretetadómányait s amellyel kedveskedik ma is a teltségnek szánt hirtalpellánydíjjal.

Elmondjuk hát szándékunkat épen ezért a „híros város” fejének, de elmondjuk azért is, hogy amennyiben Kecskemét városának akár magában, akár szomszédjaival: Kőrösén, Ceglédén vagy Fegyégházával együttessen és vállalva volna a Debrecenéhez, Szababkőhöz és a többihez hasonló irányu, nagy elhatározása: mi ezt a szerény ösztöget avval az óhajfással tenénk le a némes város kezébe: épen főtől belőle egy kisdéd valamegyik, tisztelettel veszi, szegény család javára abban a felvidéki községben, amelyet a város maga választ ki ilyen célból. Egyetlen kikötésünk volna, hogy a hajlék falán a következő tartalmú felirat lenne:

„Ez a ház a m. kir. budapesti 29-ik népfelkötő gyalogezred II. zászlóalj tisztikárának az adományából épült a nagy háború (1914-15.) emlékére.”

Hisszük, hogy polgármester ur nem veszi ajánlatunkat fölös terhelkedésnek, ha-

des gazdát, ha hű ötkös is. Nekem a paraszt szó csak egy szó, mégpedig jó magyar szó. Ha kijeltem, minden ember tudja, mi annak vele mondani. Ha akkor, aki értődik alatta, derogás, sajnálni fogom, velem szemben kíméletlen is leszek, de magát ezt a becsületet szót és fogalmat nem adom, mert a nyelv lesz szegényebb, ha kiközösöljük a forgalomból. A mi parasztnak a legértékesebb néparag Európában. Ha pógnakunk magunk, attól sem lesz jobb, csak az elnevezése rosszabb. En magam büszke vagyok rá, hogy ősem földúr és homokbányász parasztok voltak Sopronmegyében.

R. J.

Élvezettel, gyönyörűséggel és reménykedéssel mellett szemlélem a vízei tornát; a szellemes emberek perbeszédét olvasni is öröm.

Budapest és Szeged vitatkozik, csereki ki nézeleti. A két nagy magyar város közötti elterülő még nagyobb alföldi síkság fölött roppannak össze a viaskodó dártdák. A kezdetnél vagyunk. Az úgy, a kérdés csak meginduló félben van még, a friss, csipős szél csak most csapta meg szárnyával a maoknyi havaskat; görgeteg lesz abból. (A

nem egy pislogó szikrának a kelésedése ama lángából, amely innen át olasz határszélről, a kéklő Adria mellékéről a hazai föld szíverén: a törzsből, magyar, alföldi városokon keresztül a Kárpátokig veti fénycsóvát. A jószágos lsten engedje, hogy ez a szikra mielőbb áldást, boldogságot, békét hozzon és könnyszárító tiszé hatalmasodjék!

Polgármester ur szíves válaszának a reményében, maradok tisztikarom nevében is igaz, készséges tisztelettel:

B Ó K I V Á N
százados, a 29. népfel. gyal. ezr. II. zászlóaljának a parancsnoka.*

A rokkant katonák kenyérkeresete.

Mi lesz a rokkant katonákkal, csonkakkal-bénnakkal a háború után? Erre a szomorúan aggasztó kérdésre vigasztalón és szinte felvidámítólag válaszol egy éppenn most frissenben megjelent és a teltségesebb körü népszerűségű számot tartható füzet, mely mind a 47 lapján azt bizonyítja példákkal és képekkel, hogy a rokkant, bencsonka ember nem koldus, nem nyomorék, hanem, ha maga is úgy akarja, meg kisse mások is seg tenek rajta, egészen önzertes, munkabíró, munkaképes, hasznos tagja lehet a társadalomnak és a maga családjának. Amiképpen a felszíni ember is még egészen tisztán láthat, olyanképpen dolgozó, végző, pénzkeresi ember válhat becsület, tisztas munkával a félkezdű, félábravagy merőben lábatlan katonából is. A hősök nem szorulnak kegyelemkenyérre.

Amputált vagy másképpen rokkantá vált katonák és ipari munkások egész megható sorozatáról mutatja ki ez a könyvecske, hogy miképpen tanulhatnak meg bal kézzel írni, félkézzel gyalulni, vésni, esztérgályozni, kosarat vagy gyékényt fonn, varrógépet dolgozni, a lábatlanokat meg szekőknőben, asztaloságban, lakatoságban, fényképezésben, boriarban, könyvtárészetben stb. mimódon képezhetik ki magukat. (Vannak rokkantak, akik még a szobrászatban, építészeti rajolásban, óras-mesterségben, szűnyegmunkában, sőt festészetben is elegendő tökéletességre vihettek

muszka garda hegye piszkálta meg a Kárpátok havát.)

A békés viadal színhelye körül lévő alföldi városoknak, az úgynevezett parasztróvosoknak van-e hozzájárulásuk a dologhoz s köztük Nagyörösnök is?!

Szerintünk van, s nemcsak jogcímünk van hozzá, hanem a kötelesség is sarkal. Hisz érdekelve is vagyunk erősen és tudnunk és értenünk is kell hozzá — helyzetünkükből folyólag s legalább is annyira, mint Budapestnek és Szegednek; ezt elbizakodottság nélkül mondhatjuk.

A hozzájárulásban sorfogásra siet a mi lapunk, készletli az a tárcasorozat, amelyiket az év elején indított meg és köztül épen a szóban forgó cím alatt. Az alföldi magyar alakokról írt rajzok és karcolatok külön könyvben is megjelentek és tisztesselel is találkoztak a kis füzet. Azonban ithon nem igen veszik a könyvet, nem kapnak rajta azok, akiről szól és akiknek szó. Azt mondják, hogy a cím derogáló a kőrösieknek. (A mi nagy paraszt. Apróságok felőle.)

Ezt, mint jellemző tünetet, előre kellett bocsátani.

(Folytatása következik.)

gyekezetüket.) Természetesen kinek mire van hajlandósága, testi és szellemi ereje. Meg aztán, hogy orvosi seg tőszékörökkel kit-kit minő munkára lehet alkalmasnak tenni.

Erről beszél éppen bő részletességgel ez a kis művecske, meg yet egy melegszívű, nemesen gondolkodó, emberiesen érző magyar főúrnó: gróf Bethlen Balázsné Jósika Beatrix bárónő ültetett át németül magyary nyelvre és egyes részleteiben átdolgozta, a magyar viszonyokhoz alkalmazott.

A könyv címe: Rokkant katonánk jövője. Írta: dr. Biesalski Konrád orvostanár, a nagy Németországából, ahol már békeidőn, a háború előtti is 221 műteremmel gondoskodtak a rokkantaknak 51 szakmában való oktatásáraól.

Hát persze a németek ebben is hétmértőldes csizámban jártak előttünk. Mi most hát ne kullogjunk, hanem siessünk utánuk társadalmi segítői térer is és érjük utó őket, ahogyan már egyült, egy vonalban, egyforma hősiességgel harcoljunk velük a csatamezőkon.

A Bethlen grónó magyar szívével németből magyarrá átvártszólt kis ündérmesekönyv önzalmat, életkedvet önt, ha elolvassák, csonka-béna katonáinkba. De egyttal felkésztés, érdeklődés és áldozatkészség is támasztak a társadalom minden rétegében azok iránt a hősök iránt, akik majdan — mint a könyvecske mondja — önmagukról így beszélnének: Bizony nem kell hasznavehetetlen nyomorékként életemet leélnem. Saját kenyeremet etetem családommal együtt és nem tekintve egy kis hiányosságomat (amelyet a hazámért szenvedtem el és amelyre, mint a víztészéi éremre, büszke vagyok) ugyanaz az ember maradtam, aki azelőtt voltam. Ez a kis könyvecske, amely ezeket bizonyítja és amelynek élére Tisza István gróf miniszterelnök, majd dr. Lumnitzer orvos professzor írtak a jelentő előszavakat, méltó minden művelt ember elolvasására és terjesztésére. Akinek módjában van, szerezze meg. Ára csak egy korona. Megjelenet a Lampel Róbert könyvkiadó cégnél Budapest, Andrássy-ut 22. Ebben a füzetben le van rakva az alapja mindannak, hogy miképp lehetnek kenyérkeresők rokkant katonáink a maguk erejével, maguk akaratával, társadalom és kormánysegítségével. Szívelek meg mindenki. Hőseink ne szoruljanak kegyelemkenyérre. Van rá mód, hogy ne szoruljanak rá.

Ezt a módot megmutatja a Bethlen grónó könyve. Olvassa el mindenki!

— **Hölgyek, Honleányok!** A gyümölcs befőző tanfolyamom Gazdasági Egyesületünk a hadihőrházak részére befőtteket és konzerveket készített, ha hölgyeink vállalkoznak az elkészítésre. Sebesült hőseinknek nyújtunk enyhületet, üdőt, gyógyító falatokat, cseppkeket! Kérjük a város hőlközösséget, jelentkezzenek mindnyájan a Konstantin iskolában a híd folyamán erre a hazafias, nemes munkára és jöjjenek el egy-egy felnapra befőzni a sebesült katonáknak.

Használjunk hadisegély postabélyegét és levelezőlapot.

Főhadiszállásunk hivatalos jelentése.

(A N. é. V. eredeti távirata.)

Budapest, augusztus 17.

Hivatalos jelentés.

Északkeleti hadsérntér:

A szakadatlanul hátráló ellenség heves üldözése közben azok a császári és királyi csapatok, amelyek Arz altábornagy parancsnoksága alatt állanak, Dobrinszkáig (20 kilométerre Breszl-Litovszkától délnyugatra) nyomultak előre. Magyar honvédség visszavetett az orosz töredékét, amely Piszac mellett állást foglalt. A József Ferdinánd főherceg vezérlete alatt álló örök a Bug melletti Janov felé nyomulnak előre.

Kövess tábornok Konstantinon vidékén az ellenséget a Bugon túl vette vissza, amely a Bugtól északra — szoros kapcsolatban német lovassággal — magyar és osztrák lovasság harcol.

A Vladimir-Volynszkij melletti és keletgalíciai arcvonalunkon nyugalom uralkodik.

Délnyugati hadsérntér:

Az orosz nehéz tüzérség tüzelése tiroli erdeink ellen tegnap egész nap tartott. Azokat a gyengébb ellenséges gyalogsági osztagokat, amelyek a Val Sugánában Carzanóig (Borgótól északra) jutottak előre, a Maso partakon visszavetettük.

A tengerparton arcvonalon az oszlok nagyobb erőkkel tovább folytatták előretöréseiket a Krü és Tolmein közötti állásaink ellen, de mindenütt véresen visszavetettük őket. A doberdoi fensík tegnap délután ismét elég heves ágyútűz alatt állott.

Hőfer altábornagy,

a vezérkar főnökeinek helyettese.

Jelentés a német főhadiszállásról.

(A N. é. V. eredeti távirata.)

Berlin, augusztus 17.

A nagy főhadiszállásról jelentik:

Nyugati hadsérntér:

Osztonde előtt tengerparti ütegünk három ellenséges torpedóuzót elfűzött. A Keleti-Argonneokban La Fille Mortenál egy francia árkot elfoglaltunk. Bapaumenál egy angol repülőgép kezünkre került. Utasait — 2 tisztet — elfogtuk.

Keleti hadsérntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Kupisky környékén a folytatódó-gos további harcok is sikeresek voltak. 625 hadifogoly — köztük 3 tiszt — és 3 géppuska jutott kezünkre. Eichorn vezérezerdes hadseregének Litzmann tábornok vezetés alatt álló csapatai Kovno délnyugati arcvonalának a Nymen és a Jesia között fekvő rödróhadat elfoglalták. Több, mint 4500 oroszot foglyul ejtettek és 240 ágyút és nagyszámban egyéb hadieszközöt zsákmányoltak. Scholtz és Gallwitz tábornok hadseregei folytonos harcok közepette az ellenséget keleti irányban megint visszavetették. 1800 oroszot, köztük 11 tisztet elfogtak és 1 ágyút és 10 géppuskát zsákmányoltak. Novogyorgyevszk északraleti arcvonalán egy nagy erődöt és két térékművet romhalmál elfoglaltunk. Az arcvonalon csaknem összes többi részén sikerült az ellenséget továbbra visszavetnünk. 2400 foglyot ejtettünk, 19 ágyút és egyéb hadiszert zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg és Mackensen tábornagok hadcsoportjai további győzelmes előnyomulásban vannak.

Az orosz hadvezetés augusztus 16-iki hivatalos jelentésében az állítja, hogy augusztus 13-án Dunajóvnál, a Zlota-Lipa menőn, orosz elővédok két sor német lövészárkot elfoglaltak és ezek védőtől lekaszabolták. Ott harcok saját csapataink elől csak egy orosz járőr vállalkozás ismeretén az augusztus 12-ről 13-ra virradó éjjelről, amely teljesen meghiúsult, amelynek alkalmával az ellenség négy halotat és két sebesültet hagyott állásaink előtt és amely nekünk veszteséget nem okozott.

Legfőbb hadvezetésés.

HIREK.

Szentpétery Károly halála. Keddén virradóra elköltözött az élők sorából királyihelmeczi Szentpétery Károly volt városi mérnök 82 esztendőn korában. Vele kiterjedt s városunk életében jelentős család érdemes neozora, köztéletünknek jellegzetes, hosszú időn át vezerszergető vívő, nagy hatalmu alakja, erős magyar érzésű és rendületlenül ellentéki szellemű, tevékeny és érdekes egyénisége szállt sírbe. Városának hű fia, minden közügy lelkes harcosra volt, ki érdemes részt vett egész emberöl-

tök küzdelmeiben. Életéről és működéséről legközelebbi számunkban hozunk tudósítást. Temetése ma délután háromnegyed 4 órakor lesz.

Negyvenhat évig működött a tanítói pályán Pesti Pál, a nagykörösi református egyház érdemes tanítója, nevelő-ve és magában véve is jelentős emberéletet át nemzedékeket a hitnek és hazának, a tudományak és becsületes munkának. Az új iskolai év kezdetével, szept. 1-től nyugalmra vonul a derék tanító, a népek és református egyházának hű séges szolgája, kinek a jól megérdemelt pihenés csendes,

derült révébe indult útjára a népiszkolászék is elküldte a maga elismerésének és hálas köszönetének meleg sugárát. K vána örök, egészséget, verőfennyel telj, boldog öregeséget a hivatalást mindig buszó lélekkel betöltő mesternek. Mi is szívbelő kívánjuk „kedves Pál bátyánknak”, hogy élte nagy határkövetőlvő tovább haladva fiatalos életkedvel, csendes, munkás tevékenységben meg sokáig hirdesse köztünk az örök ifjúságot, melynek derjéje homlokán világos s melyen nem fog se küzdés, se bánat, se vasfoga az időnek.

Népszámlálás Japánban. Japánban most végeztek be a népszámlálást. Ennek adatai szerint az ázsiai szigetországának 59.911.800 lakója van. Hat millióval több, mint 1908-ban. Tokiónak, Japán fővárosának két millióval több a lakosát.

Uj tanítónői állás. A református népiszkolászék 16-án tartott gyűlésén a Pesti Pál nyugalmiba vonulással megüresedett tanítói állás betöltésére pályázat hírdetését határozta el, még pedig úgy, hogy ezzel az első tanítónői állást felállítja a ref. egyháznál. Az állásra okleveles ref. tanítónők pályázhatnak az aug. 31-ig lejárt határideig. Régi szükséglet megoldását jelenti e határozat, amennyiben a helybeli népes ref. gyülekezetnél eddig nem voltak tanítónői állások s így a kézmunka tanítás kellő ellátásban nem részesülhetett.

A tanítók családi pótléka ügyében a ref. népiszkolászék azt a határozati javaslatot hozta, hogy a nős tanítók 100—100 kor. ideiglenes (egy évi) segélyben részesítsenek s a gyermekekkel megadott családok tanítók a családban élő, kiskorú és még nem kereső, legfeljebb 3 gyermekük után gyermekenként 40—40 kor. nevelétségi hozzájárulást kapjanak. Nem lehet kétség aziránt, hogy a nehéz megélhetési viszonyok által teljes mértékben indokolt javaslat az egyház-tanácsban is megérő és kedvező fogadtatást nyer.

Czira Dénes emléke. A hazért hősi halált halt Czira Dénes kunszentmiklósi foglímáziumi tanár emléket méltó kegyelettel örök tettek meg tanítársai, tanítványai és tisztelői. 1035 koronán gyűjtötték össze és a fiatal élete virágjában a zamati csatában 1914. szept. 10-én elesett, fijsz tanévre alapítványul helyezték el a kunszentmiklósi foglímáziumi konviktusnál.

Az élelmiszerek maximális árát megállapíthatja a város. A belügyminiszter felhatalmazta Kecskemét városát, hogy az összes élelmiszerek, így a hús maximális árát is — a helyi körülmények figyelembevételével — megállapíthatja. egy tehát meg lehetne állapítani Nagykoröson is.

Az orosz fogoly és Varsó eleste. A kis kut mellett nagy gesztikulálással magyarázta két suhané egy orosz fogolyt, hogy Varsó elesett. Az orosz fogoly nem akarta megérteni vagy nem akarta elhinni. Végre megértette és nagy örömmel hajtogatta: dobre, dobre. Látszik rajta, hogy nehezen várja a háború végét, mikor hazamehet családja körébe s egyszerű lelke megéri, hogy Varsó eleste közölte az ő békehez.

Megbírásgolt az osztrák megszárosok. Zólyev város rendőrkapitánya k-hagaki eljárást indított azon megszárosok ellen, akik, dacára annak, hogy a maria ára leszállott, a húst még mindig drágénkért, különösen a borjúsit, aminek elsőlyűsért 1.40—1.60 koronát fizettek kilogrammjéért és 320 koronáért mérték ki. A rendőrkapitány az egyik nagy megszáros 500, a többiek 100—300 korona pénzbüntetésre ítélt.

Benke Ferencnek a belső Tázerdőben Beretvás János és Pécsi Bodog tímár ukar szomszédságában, a ceglédi-út mellett 2 hold 25 n.-ől jó karban levő szőlő és szántó földje — rajta jó épülettel és kuttal — terméssel együtt is eladó; értekezni lehet VI. ker. 263. szám alatt. 9-12v.

Pesti Gerzonnak a Besnyőben levő 40 katasztrális hold tanács földje haszonbérbe kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal V. ker. Hattyu-u. 89. szám. 3-4v.

Özv. Szabó Sándorné örök: seinek Kocséron 37 hold, a törteli-ludasban pedig 30 hold tanács földjük 1915. évi Szent-Mihály napjától kezdve több évre haszonbérbe kiadók. (Örök-áron is eladók.) Értekezni lehet Pesti Pal tanító úrral Nagykoröson. VIII. ker. 78. sz. alatt.

Eladó házak.

Komonyi Kálmánnak IX. ker. 76. számu háza örök áron eladó, 1-6

T. Kovács Adámnak a Feketén, a feketei iskola dűlőben Mágocsi tanítóné asszony szomszédságában 15 hold szántó föld birtoka örök áron eladó, elnemelés esetén szeptember 29-től haszonbérbe kiadó. A Pöcöki bánomban harmadfél hold szőlő és gyümölcsöse és a református temető mellett, a rakodó kert szomszédságában 1 hold szántó földje eladó. Ugyazintén V. ker. 196. számu háza, mely áll 3 szoba, konyha, kamra, hízaló és melléképületekből, tágas udvarral örök áron eladó; értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt.

Bán Korsós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy üzlet van), egy konyha, éléskamra, sertéső és nagy kocsiházból, egy küllőnél épült elkerített udvaron, egy szoba, konyha és iszállóból, konyhakerettel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Inokai Tóth Dénes VII. ker., Hajnal-u. 146. sz. alatt levő 650 négyzetgöl területen fekvő háza és telke, mely áll 2 különálló kényelmes lakásból, egyikben 4 szoba, éléskamra, zárt folyosó, alattuk nagy kettős pince, másikban 2 szoba, 1 konyha, továbbá 1 alsó konyha, kamra és istállóból álló melléképületeiből, nagy gazdasági udvarral és mintegy 100 négyzetgöl területi cemege szőlős és 350n.-ől területi jövedelmező gyümölcsös kertből esetleg 3 részen is, 2 rész épületekkel, 1 rész pedig házhelynek, igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó, értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen vagy a. iródon.

Kiadó házak.

Özv. Valkó Jánosnénál 1 szoba és konyha nov. 1-re kiadó; értekezni lenet X. ker. 139. sz. alatt.

Fazekas József Szolnoki-utca 13 szám alatti házánál 2 szobai szoba, konyha, zárt pincével, fűskamrával nov. 1-től haszonbérbe kiadó.

B. Tóth Józsefnek VI. ker. 64. sz. házánál egy nagy tágas pince, üzlethelyiségnek is alkalmas, külön álló udvarral együtt több évre haszonbérbe kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 5-5

A főgimn. szomszédságában, X. kerület 181. sz. ház eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Mely áll négy egymásba nyíló szoba, üveges folyosóval, tágas konyha, éléskamra és más szükséges mellékhelyiségekből. Értekezni lehet a helyszínen a tulajdonossal, vagy a lap kiadóhivatalában.

Vegyések.

Heremag eladás Kecskés Amb-rusnak elsőrendű lucerna magja van eladó. II. ker. 196. számu Péter féle háza pedig kiadó. Értekezni lehet III. ker. 184. sz. alatt.

Gépirásban teljesen járatos fiatal LEANY kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Hirdessen A NAGYKÖRÖS és VIDÉKÉ-BEN

Magyar-Orosz nyelvtan kapható

Székelv Albert könyvkereskedésében. Ára 60 fill.

Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesítem Nagykorös város és vidéke közönségét, hogy **Kertész Gyula** úr házában udvarában, a postával szemben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércokporokból, ternő és báronnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból valamint a legdszebb kivitelű sirkoszorukból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalom egyszeri temetéstől kezdve a legdszebb kivitelig, az alább jegyzett árakban:

klottal behuzott szegelt teríték 40 kor.
ternnal behuzott szegelt teríték 60 kor.
ércokporó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készült gyászkoosimat, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, ennekölla a náluk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá, mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kartelben nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szives pártfogását; mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénz megtakarítani, nem pedig az eddigi egységes kartel áratk fizetniei. Kiváló tisztelettel!

SCHIFFER MÁRTON.

röfös kereskedő, temetkezési vállalkozó

Nagy választék a legszebb sirkoszorukban!

Hirdetéseket jutányosárban vesz fel lapunk kiadóhivatala.

Mindenféle gazdasági gépek:

U. M. Bächer ekék, Melichár vetőgépek, Tárcsás boronák, mérlegek és ehhez való sulyok, a legolcsóbb árakon beszerezhetők;
NEU JAKAB gabonakereskedő gazdasági gépraktárában.

Székelv Albert villanyerőre berendezett könyvnyomdája Nagykorös.

Nagykorösön ma egyedüli karhelen kivülittemetkezés

A temetéshez gyászkoosicit és lovat ingyen adok!